

Priesteris Jānis Kolns kalpo par kapelānu Zemessardzē

Jānis Kolns izvēlējies arī kapelāna kalpošanu Zemessardzē.

Egita Terēze Jonāne

Jānis Kolns ikdienā kalpo par Līksnas Vissvētākās Jēzus Sirds, Nicgales Dievmātes Dzīšanas un Jersikas-Madalienas Svētās Marijas Magdalēnas katoļu draudžu prāvestu. Viņš no 2018. gada darbojās Zemessardzes 2. Vidzemes brigādes 25. kaujas atbalsta bataljonā, bet no 2020. gada ir uzņēmies arī Zemessardzes 3. Latgales brigādes 56. Kaujas nodrošinājuma bataljona kapelāna kalpošanu. Sarunā "Vietējai Latgales Avīzei" Jānis Kolns atzina, ka kapelāns nenēsā ieroci, jo viņam arī Zemessardzē, līdzīgi kā draudzēs, ir uzticēta garīgā kalpošana.

Kā jūs kļūvat par kapelānu?

– Kad mācījos vidusskolā, bija dilemma – iet armijā vai kļūt par priesteri. Pusaudžu gados uzdevu sev jautājumu, kāpēc es eju uz baznīcu, kāpēc man ir vajadzīga baznīca... Latvijas armija vēl tikai tapa, tai nebija vienotu formas tērpu, ekipējuma, karavīri brauca uz mājām, izmazgāja formu un nākamajā rītā atgriezās ierindā... Madonas grāmatnīcā nopirku vienu vienīgo Bībeli, lasīju to ar lielu baudu; tā ir visa saskatīta, jo katrs vārds, ko Dievs saka Svētajos Rakstos, uzrunāja... Barkavas katoļu draudzes prāvests Alberts Cimanovskis pārliecināja mani, ka priestera kalpošana ir ļoti svētīga, un es izvēlējos studijas Rīgas Garīgajā seminārā.

Dievs labāk zina, kur mums jābūt, un Viņš ievirzīja mani arī kapelāna kalpošanā. Tas bija 2017. gads. Mani un citus garīdzniekus uzrunāja kalpot par kapelāniem Nacionālajos bruņotajos spēkos. 2018. gadā notika apmācības, zvēresta došana un sākās kapelāna dienests Zemessardzē. Tagad esmu gan priesteris, gan zemessargs, kurš pilda kapelāna pienākumus. Jā, un Nacionālo bruņoto spēku kapelāni, tāpat kā karavīri, brauc miera misijās.

UZZIŅAI

Kapelāns ir persona, kura attiecīgās reliģiskās savienības (baznīcas) noteiktajā kārtībā ieguvusi teoloģisko izglītību un kuru amatam izvirzījusi reliģiskā savienība (baznīca). Bruņoto spēku kapelāni, kuri ir karavīri, profesionālo militāro dienestu uzsāk un veic pēc brīvprātības principa. Viņiem piešķir dienesta pakāpi. Kapelāni nodrošina bruņoto spēku personālsastāva un viņu tuvinieku garīgo aprūpi. Kapelāni kā garīdznieki sniedz garīgo aprūpi arī bojā gājušo karavīru tuviniekiem. Viņi ir karavīru un viņu tuvinieku garīgie padomdevēji. Kapelāna uzdevums ir specifiska kalpošana bruņotajos spēkos, kuras mērķis ir attīstīt reliģiskās, garīgās, morālās un ētiskās vērtības un īstenot garīgo aprūpi. Kapelāni nenēsā ieroci.

Kapelāns kā reliģiskais līderis ir aicināts strādāt un kalpot bruņotajos spēkos, tādēļ viņam tiek nodrošinātas iespējas, kā arī izvirzītas prasības garīgai kalpošanai. Tajā pašā laikā no kapelāna nedrīkst pieprasīt to, kas viņam nav uzticēts kā baznīcas pārstāvim, kurš pieder vienai konkrētai konfesijai. Neatkarīgi no konfesionālās piederības kapelāns ir iecelts kalpošanai bruņotajos spēkos, lai sniegtu garīgo aprūpi, nešķirojot nevienam pēc ticības pārliecības.

(Avots – Nacionālie bruņotie spēki)

Ir psihologi, kas palīdz cilvēkam pārvarēt dažādas krīzes. Ar ko kapelāns atšķiras no psihologa?

– Man patīk tas teiciens, ka ticīgam cilvēkam ir garīdznieks, bet neticīgam – psihologs. Bet jāapzinās, ka garīgā palīdzība nav psiholoģija. Ja cilvēks nedzīvo attiecībā ar Dievu, ja viņš neuzdod eksistenciālus jautājumus kāds ir manas dzīves mērķis, kāpēc man jādara labi darbi, tad, nonācis strupceļā, viņš vēršas pie psihologa. Cilvēka, kurš praktizē savu ticību un garīgo dzīvi, dvēsele ir ļoti delikāta, viņš mēģina pilnveidot savu dzīvi, un šajā pilnveides ceļā palīgs ir garīdznieks. Ja ticīgais cilvēks ir iesaukts dienestā vai ir izvēlējies karavīra profesiju brīvprātīgi, viņš, saskāries ar grūtībām, var uzrunāt kapelānu. Šodien ir populāri rūpēties par ķermeņiem (protams, tas ir jādara), bet par garu, kas ir mūžīgs, iedomājamiem retāk.

«**Latvijas Nacionālo bruņoto spēku virsvadība saprata, ka karavīrs, lai cik viņš būtu labi trenēts, lai cik labā fiziskā formā un labi veica uzdevumus, tomēr, nedod, Dievs, ir kāda problēma ģimenē vai personīgajā izaugsmē, un viņš ir izsists no ierindas. Tāpēc tika izveidots kapelānu dienests. Karavīrs var lūgt gan psihologa, gan kapelāna palīdzību, tomēr ir karavīri, kuri tic Dievam, un viņiem ir nepieciešama garīgā palīdzība, ko var sniegt kapelāns. Es kā kapelāns nerisinu viņa problēmu, bet parādu tās risinājumus. Tāpat kapelāns notur dievkalpojumu un pasniedz Vissvētāko Sakramentu (Dievu, apslēptu maizē un vīnā), viņš arī salaulā un nokristī, vada bērnu dievkalpojumu. Tas viss ir nepieciešamas arī karavīriem.**

Draudzē jūs ar cilvēkiem esat dienu dienā, pazīstat viņu ģimenes... Kā kapelāna gaitās iepazīstat Zemessardzes karavīrus?

– Tās ir sarunas, kas notiek ierakumos, mācībās, individuālajā grēksūdzē...

... vai Zemessardzē ir uzstādīts biktskrēsls?

– Biktskrēsla nav. Grēksūdze notiek tāpat kā mūsu saruna – karavīrs un kapelāns apsēžas viens otram pretī un sarunājas par svarīgo. Atgriezoties pie stāsta par karavīra un kapelāna sadarbību, jāuzsver, ka esmu ārrindas dienesta zemessargs, tas nozīmē, ka man nav jābūt štābā katru dienu. Tāpēc pamatkalpošana man ir draudzēs. Tomēr sestdienās un svētdienās piedalos apmācībās plecu pie pleca ar citiem zemessargiem, bieži atrodos ierakumos. Manā vienībā mani pazīst, un, ja ir kāda problēma, viņi zvana arī ārpus mācībām, un es ierodos sarunātajā laikā.

«**Latvijas armijā mēs visi esam vienādi, neviens nav privilēģēts darīt vairāk vai mazāk. Tur, ierakumos, karavīri ir kā savējie, un arī kapelāns kļūst par savējo. Viegļāk ir uzticēties (arī garīgi) savējiem nekā svešiem. Karavīrs tevi neuztvers nopietni, ja tu kā kapelāns atbrauksi reizi mēnesī, pateiksi runu vai pamācīsi, kā jādzīvo, un aizbrauksi projām. Viņam jāzina un jājūt, ka kapelāns ir tas cilvēks, kuram var uzticēties, uz kuru var palūgties.**

Uzticēšanās – tas ir labi. Bet latvietis jau ir vienpatis. Kā atraisīt cilvēku, sevišķi karavīru, atklātai sarunai?

– Ja kopā pavadīts ilgāks laiks, cilvēks tomēr saprot, var vai nevar uzticēties. Tās ir dažādas dzīves situācijas, kuras karavīrs izrunā ar kapelānu, saprotot, ka kapelāns var palīdzēt.

Karavīram ir ierocis, bet jums nav. Ja, nedod, Dievs, pienāktu X stunda, vai jūs ņemsiet rokās ieroci? Kristietībā nav atļauts nogalināt...

– ... neviens nedrīkst atņemt dzīvību otram cilvēkam. Baznīca ir definējusi to, ka nevienam nav tiesību atņemt otram dzīvību, kas mums ir pats dārgākais un svētākais. Es sev neesmu devis dzīvību, to ir devis Dievs, un šī dzīvība ir jāaizsargā. Nav otram ļauts atņemt man dzīvību, tāpēc mums tā ir jāaizstāv. To dara ukraiņu tauta, tā ir spiesta aizstāvēties, jo iebrucējs grib atņemt dzīvību karavīriem un tiem, kas viņam ir tuvi. Tas nav grēks un tā nav slepkavība, jo ukraiņi aizstāvas pret agresoru.

Žēnēvas konvencija nosaka, ka kapelāns nenēsā ieroci. Ja kapelāns ir miera misijās, viņam piekomandē karavīru, kurš drīkst nēsāt ieroci. Bet kad ir mācības poligonā, tad arī kapelānam jānēsā šaut mērķi.

Zemessargiem jāuztur sava fiziskā forma. Kā to uzturat jūs – skrienat, ejat uz trenāžieru zāli?

– Kapelāniem, tāpat kā karavīriem, ir jākārtos normatīvi, tāpēc fiziskajam rūdījumam ir jābūt. Kādreiz man nepatika skriet garās distancēs, bet, kopš esmu zemessargs, sapratu, ka ir labi skriet, jo es jau neskienu rezultāta dēļ. To stundu vai divas, ko pavadu skrējienā, es atpūšos.

Jānis Kolns ikdienā kalpo par priesteri trīs draudzēs

Pirmās Svētās Komūnijas svētki Līksnas Vissvētās Jēzus Sirds katoļu draudzē

Jaunieši retāk, bet vecāki gan biežāk diskutē, vai tagad vajadzīgs obligātais karadienests. Kāds ir jūsu vērojums, vai jauniešiem «jāpagaršo karavīra maize»?

– Redziet, daudziem vecākiem pieņemts mūsdienu armiju traucē bēdīgās atmiņas par dienestu padomju armijā, kas nav tās labākās. Tie, kas dienē Latvijā Nacionālajos bruņotajos spēkos, apzinās, ka dienē savā, nevis svešā armijā, ka šo dienestu ir izvēlējušies ne naudas dēļ. Turklāt katram no Dieva ir dots savs aicinājums, un, ja tas ir karavīra, tad jāļauj to piepildīt. Kas dara cilvēku laimīgu? Apziņa, ka tu esi savā vietā, ka dari to darbu, kas dod labu sabiedrībai un gandarījumu pašam.

«**Jaunajos cilvēkos ir liels patriotisms, jo viņi dzimuši, auguši, skolojušies brīvā valstī, viņiem ir cita saprašana par norisēm pasaulē. Runājot par grūtībām dienestā, jājautā, kas tad ir viegli šajā dzīvē. Protams, dienot armijā, kaut kādas grūtības ir jāpārvar, bet jaunietim, aizejot no skolas sola, patīk izaicinājumi, un armijā to ir daudz, patīk komunikācija un kopā būšana. Tas ir labs veids, kā vīrietis var uzsākt savu patstāvīgo dzīvi, jo, ja vīrietis neaiziet no vecāku mājām, viņš arī četrdesmit gados paliek vecāku aprūpēs. Armijā jauni puīši gūst vērtīgu pieredzi, tur veidojas raksturs un apziņa, ka tev jābūt par ģimeni. Tagad armijā dienē arī sievietes. Latvijas armija ir mūsdienīga un droša. Par Latvijas armiju dzirdi tikai pozitīvas atsauksmes gan no jauniešiem, gan no vecākiem.**

Kas varētu rosināt jauniešus izvēlēties arī priestera kalpošanu?

– Priestera aicinājums – tās ir attiecības ar Dievu un tās ir attiecības ar draudzi. Priesterim ir vēlme izdzīvot katru Dieva vārdu, kas ietverts Svētajos Rakstos. Dievs iedvesmo izdzīvot ticību. Priestera kalpošanā cilvēks izkopj visu labo īpašību spektru – mīlestību, līdzjūtību, sirsnību, atsaucību, izpalīdzību, iejūtību, sapratni...

Garīgos aicinājumus – gan uz priesterību, gan klosterdzīvi – veicina vide, un galvenokārt tās ir ģimenes, kas praktizē ticību. Ja būs ticīgas ģimenes, būs arī priesteri un klostera cilvēki. Priesterus izlūdz Dievam arī draudzes, tāpēc ticīgie baznīcās lūdz lūgšanas par jauniem aicinājumiem.

Aicinu cilvēkus kopt savu ticības dzīvi, jo cilvēks dzīvo ne jau no maizes vien. Ja ir ticība, tad Dievs gādā par cilvēka laicīgajam un garīgajam vajadzībām. Dievs neko neuzspiež, bet, ja tu lūdz, tad Viņš tev dod to visu istajā laikā. ■

«Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem». «Priesteris Jānis Kolns kalpo par kapelānu Zemessardzē» saturu atbild SIA «Vietējā».

MAF
Mediju atbalsta fonds